

✓ قاعده منجز علم اجمالی (شک مقرون به علم اجمالی) از حد اعجاز
قابل بعث است؟ (وظیفه مکلف هنگام علم اجمالی از حد بعث قابل
بررسی است؟)

حکم عقل بقطع نظر از شرح (۲) حکم (۲) مانظر شرح (به لحاظ اصل شرعی
مقام اول تمام شد)

✓ وظیفه مکلف از نظر عقل در هنگام علم اجمالی؟ (از نظر عقل علم اجمالی
به مقدار تکلیف را بر فرد منجز می کند؟)

(حکم عقل در علم اجمالی) = منجز (فی الجملة) ← مقدار منجزیت ← (۱) مورد
مثال: علم اجمالی واجب غرضی (۲) مقدار جامع (۳) غرض واجب واقعی (نه غرض غرضی)

ق ۱۰: نزد علم فدا و واجب واقعی (نماز ظهر) = منجز زیرا علم بر آن واجب خارج

ولی مکلف ≠ امکان تسخیر واجب واقعی ← موافقت قطعی = واجب
انجام هر دو طرف =

تا انجام آن بر ذمه اش
است برابر اصرار شود

* زیرا علم = این عالم خارج ← علم = منجز

خارج = علم فدا = فدا آن مصداق واقعی

∴ فقط همان مصداق = منجز توسط علم اجمالی

ق ۱۲) ذمه مکلف = هر ۲ طرف * عقلاً ← موافقت قطعی = واجب
(متفقاً توسط علم اجمالی)

* زیرا: علم به جامع به هر یک از ۲ طرف = مساوی
صرفاً اینکه $\frac{علم}{مساوی}$ خارجی = یکی از ۲ طرف باعث نمی‌شود
که جامع فقط بر آن منطبق شود

ق ۱۳) ذمه مکلف = جامع * ← ترک هر ۲ طرف ≠ جایز زیرا
تکلیفی که علم اجمالی در آن
مخالفت قطعی با

(موافقت اقلیه) انضمام یک طرف = کافی زیرا اجمالی

انضمام یک طرف ← جامع = معقون

* زیرا علم معلوم خود (جامع) را منجز می‌کند و سرایت به خصوص یکی از ۲ طرف
زیرا طرفی که علم جامع بخاطر آن

سرایت کند ≠ معلوم

ق سید صدره - منسک مجمع کتاب بلا بیان ق ۱۴ = صحیح زیرا اولاً این قاعده علم = منجز

علم اجمالی = حکم تخصیص

انضمام جامع به فردی است

خالفات قطعی **PARCO**

موافقت قطعی = واجب

Subject.

Date

علم اجمالی ← حکم: احتیاط | علم = منقّر ← جامع منقّرین: تابع مخالفات عقلی و عوام

ولی طین مسلک ← حق الطاعة (مفسر) احتمال = منقّر ← حرکت اطراف ← برافقت عقلی
حرکت اطراف واجب

مفاد و معانی

← سباحت ۲ مسلک = منقرب جامع

تفاوت ۲ مسلک = منقرب حرکت از اطراف

✓ وطنه مطلق از نظر حکم شرعی (اصل شرعی در مطلق) ^{اینی بقیش} برائت ?

① از نظر امکان (ثبوت) ^{عالم} ② از نظر عالم وقوع (انبات)

بررسی امکان جریان اصل برائت در همه اطراف علم اجمالی ^{بررسی دلالت} برائت در همه اطراف علم اجمالی

✓ اقوال مختلف درباره وطنه ممکن از نظر حکم شرعی در عالم امکان (ثبوت) ?

(اقوال مختلف درباره امکان جریان برائت در همه اطراف علم اجمالی)

قوله ① مستبعد: جریان برائت در همه اطراف علم اجمالی = محال ^{تجدد استعمال}

قوله ② مستبعد: ... = ممکن

دلائل قی ①: برائت = مخالف قطعی ^{تخصیص} = عقلاً قبیح = محال

نقد ②: استدلال ^{مصحح} اگر حکم عقل به قبیح مخالف قطعی = مطلق و منقّر ^{غالب} = معلق به عدم ترفیض ظاهری ^{سراغ}

زیرا اگر ترفیض ← قیامت مخالف قطعی ازین مبرور = محال

ادعای قی ①: حکم عقل به قبیح مخالف = مطلق ولی این اساساً مستبعد

PAPCO

۲) ترجمین در تمام الحرف تفاد واجب واقعی اجالی طریم به آن (احکام تطبیقی - تفاد)

نقد ۲) استدلال صحیح = ترجمین = واقعی (در موضوع آن شک افکننده) مثلاً تو در ترک نماز (علم اجالی) در ظاهر بعد مرخصی

غلط! ترجمین = ظاهری (در موضوع آن شک افکننده) مثلاً تو در ترک نماز (علم اجالی) در ظاهر بعد مرخصی

در علم اجالی
شک سنت به اطراف هر دو دارد
غایظ و واجب را
با شک حق نماز چه ...

✓ اقوال مختلف درباره وظیفه مکلف از نظر حکم شرعی در عالم وقوع ۲

حدیث رفع (دلیل اثبات برائت) = صلاحیت شمول هر یک از ۲ طرف چون واجب واقعی بودن هر یک ... = نامعظم

① بین دیدگاه مشهور (استصحاب) و شمول حدیث رفع بر هر ۲ طرف = محال چون ترجمین در مخالفت میان برائت در هر طرف علم اجالی محال

تطبیق ... هر یک از ۲ طرف = ترجیح بلا مرجح

۲) اطلاق ← تعارض ← مسا قط (برائت سببی در هیچ طرف جاری)

به حکم عقل جبری لزوم ...

مسئله حق العاصم
مسئله قبح عاصم

حرمت مخالفت قطعی
وجوب مراقبت قطعی

فقط جامع به مقتضای
نه عویب از اطراف

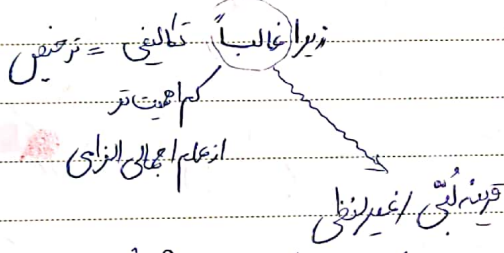
۲) طبعی دیدگاه سید صدر (عدم استقامت):

به نظری رسد: مخالفت قطعی = جائز (تمسک به اطلاق دلیل برائت)

ولی صریح: زیرا: (عدم امکان تمسک به) ادله‌ای که جواز مخالفت قطعی در علم اجمالی را رد می‌کند:

۱) هر چند ترفیض ظاهری در مخالفت قطعی (جواز مخالفت قطعی) با تکالیف معلوم اجمالی منافعی ندارد.

ولی عرف عقلاء

← اطلاق حدیث وقوع سید صدر

بجائز

غیر علم اجمالی

۲) در علم اجمالی = معلوم ← در علم اجمالی "بیان نسبت به جامع = تمام"

← جامع → مفهوم مخالفت آن "ما لنا معین حتی نبعث رسولا"

عقوبت رسد ← عذاب

عدم امکان اطلاق دلیل برائت نسبت به طرف

نسبت ۳: ۱) برائت در هر ۲ طرف # جاری / برائت در هر دو یکی از ۲ طرف # جاری

زیرا وجه جامع جمع است P4PCO

زیرا علم اجمالی منافات دارد

اختلال در یکی از ارکان ← عدم منجزیت علم اجمالی

✓ موارد اختلال در یکی از ارکان

(۱) خطای علم اجمالی ← معلم / تشکک زیرا علم اجمالی = نابود

X ?

(۲) تحقق مسقط تکلیف در یکی از طرفین ملاً ۲ آب ← علم اجمالی = یکی نفس
(تحقق مسقط در یکی از طرفین: مفسطه به غیر از آب تکلیف)

زیرا اثر نفوس
آب تنگ = نجس

↓
انظار به حرمت

↓
علم اجمالی به جامع

↓
منجزیت

(۳) انجام یکی از طرفین ^{غایب} + علم اجمالی به ^{غایب} در یکی از طرفین
اتفاقی

زیرا اگر فعل انجام داده = واجب بوده ← سابقاً شده (اتعیان)

← علم به جامع (چون یکی باجماع)

↓
منجزیت

و اگر فعل ^{غایب} = ... ثابت باقی می ماند

↓
تکلیف مشروط
برائت
بدون معاض

مهم ✓ موارد اختلال در یکی از ارکان ۲

(۱) اختلال علم اجمالی به علم تفصیلی و شک بدوی: سرایت علم اجمالی به یکی از اطراف

علم اجمالی به نجاست یکی از ۲ طرف ^{سبب} علم تفصیلی به نجاست طرف ۱ + تشکک بدوی به نجاست طرف ۲

↓
به خون

↓
به کترب

من، به لکریه

✓ موارد اختلاف در کتب ۴؟

تاریخچه تفاوتها

(۱) دوران بین محدثین : برائت ۲ طرف به مخالفت قطعی نوبت
در غسل حرمت غسل
ممكن ≠ ممکن
(مرافقت " ≠ ")

(۲) شبهه = غیر محصوره : ارتکاب هر اطراف = ممکن (به دلیل کثرت)

شک : نفس بین کثرت نمی شود برائت در هر اطراف (چون مفسر به مخالفت قطعی)
خوردن همه شکرهای شکر ≠ ممکن

✓ در حالت شک از کدام قاعده رفع ید می شود ؟ در حالت علم اجمالی چگونه ؟

در حالت شک : از قاعده اول (تفویض افعال) به دلیل قاعده ثانویه (برائت شرعی) رفع ید می شود

در حالت علم اجمالی : از قاعده (برائت شرعی) ثانویه (تفویض علم اجمالی) به دلیل قاعده (تفویض علم اجمالی) به

✓ در دوران بین اقل و اکثر چند حالت وجود دارد ؟

(۱) تردد اجزاء واجب بین اقل و اکثر
(۲) شک در الحاق خردیت

(۳) شک در شریعت
(۴) دوران بین تعیین و تخمین

✓ آیا در حالت تردد اجزاء واجب بین اقل و اکثر علم اجمالی است و منهضت چه بنا دارد ؟

اجزاء واجب = مرتد بین اقل و اکثر
شک ابتدای
شک در علم اجمالی : طرفین = متباین

Subject:

Date:

جزء ۱۰م

جزء ۹م

علم اجمالی زیر

قول (۱) حالت ۱ = دوران بین اقل و اکثر = علم تفصیلی بہ وجوب اقل و تکلیف پوری بہرہ برائت

برائت

قول (۲) = علم اجمالی طرف (۱) وجوب ہے فرد سے استکان طرفین = مابین طرف (۲) وجوب ہے ۱۰ جزء استکان

طوف (۱) وجوب نماز، جزئی مطلق
طوف (۲) ~ ~ جزئی مقید بہ جزء ۱۰م
علم اجمالی بہ وجوب ۹ جزء (اقل) = اتصال

اطلاق و تفصیل = مابین

وجوب نماز جزئی مطلق = مقید

اتصال

اسکان (۲) اصل باریہ تحقق علم اجمالی برابر کسی کیفیت و حسن در افعال عدم افعال آن بعد کسب

علم اجمالی زیرا وجوب ۹ جزء مطلق = وجوب اجزاء + وجوب اطلاق
~ ~ ~ ~ ~ مقید = ~ ~ ~ ~ ~ ۹ جزء + وجوب جزء ۱۰

مقدار واجب = حدود بین ۲ امر مابین

اقل و اکثر =

علم اجمالی = ممکن

اطلاق اگر خصوصیات اعراضی تقید

اداخل قسم (اطلاق و تفصیل)

علم اجمالی = علم اجمالی بہ تکلیف

منفرد تکلیف

علم اجمالی منفرد P4PCQ

برائت (وجوب جزء ۱۰م)

✓ آیا در حالت شک در اطلاق فریضت "برائت جویانه" دارد یا استصحاب؟

مسئله الفریضت
 شک در اطلاق فریضت (جزئی - جزء ۱۰۰) ^{شک در}
 مثال (۱) شک در اطلاق فریضت نسبت به انقطاع سال و بیماری (شک در اطلاق) ^{برائت}
 (علم به اطلاق فریضت) ^{تکلیف}

مسئله (۲) شک در اطلاق فریضت نسبت به انسان مبتدئ فریضت

ق ۱ = دوران امر بین اقل و اکثر ← برائت در مقدار زیاد
 چون به نماز ^{وجوب نماز باسورة}

سُغِ اعظم (۲) در دوران امر بین اقل و اکثر فرقی نامر و مجرد دارد که در هر صورت متوجه مکلف
 متعلق امر = مجرد بین اقل و اکثر

علی در اینجا متعلق امر = مجرد بین اقل و اکثر زیرا شخص نالی # نگاه به حال

متعلق امر = النثر (۱۰ جزء) ^{بلی}
 بلی (واحد) ^{متعدد}
 نالی ^{نالی}
 شارع ^{نیز مانند}
 در امر به اقل ^{# مورد خطاب}
 باشد.

فقط بی توان است احتمالاً نماز بدون سوره نالی = مسقط امر ← شک در مسقط

↓
 استصحاب

برائت

✓ آیا در حالت "شک در شرطیت" برائت جاری می‌شود یا استتغال؟

شک در شرطیت x برای واجب
↓
سپرد
↓
عاز

* ق ① = برائت زیرا شرط سببی ← واجب = حقه دار

اسم علی به واجب حقه دار = امر صلی به واجب + تقدید به شرط

شک در شرطیت = دران امر بین اقل و اکثر (≠ متباین)

↓
عاز
عاز در مسدود

≠ علم جمالی

↓
≠ منجزیت

ق ⑤ = برائت اگر شرط به متعلق امر برگردد مثلاً وجوب عتق زوجه شرط دعا

زیرا در این حالت شک در شرط به شک در تقدید امر برمی‌گردد

در اصل وجوب تقدید

≠ برائت اگر شرط به موضوع (متعلق متعلق امر) برگردد

مثلاً وجوب عتق زوجه مومن

زیرا در این حالت شک به شک در تقدید امر برمی‌گردد زیرا موضوع

آئین به آن برمی‌گردد (مومن) ≠ لغت امر
≠ لغت اعتبار مطلق (مومن) که در قلم

≠ وجوب آن مومن ≠ برائت

اسکال (۲) تفہیم رقبہ بایمان = متعلق امر

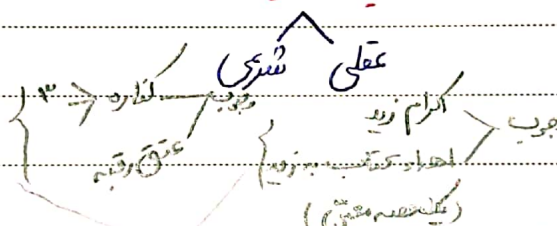
ولی تفہیم عمن بایمان رقبہ =

شک و تردید ایمان = شک در تفہیم عمن بایمان رقبہ =

تفہیم
عمن = عمن

برائت =

آیا در حالت "شک و تردید" برائت جاری می شود یا اشتغال؟

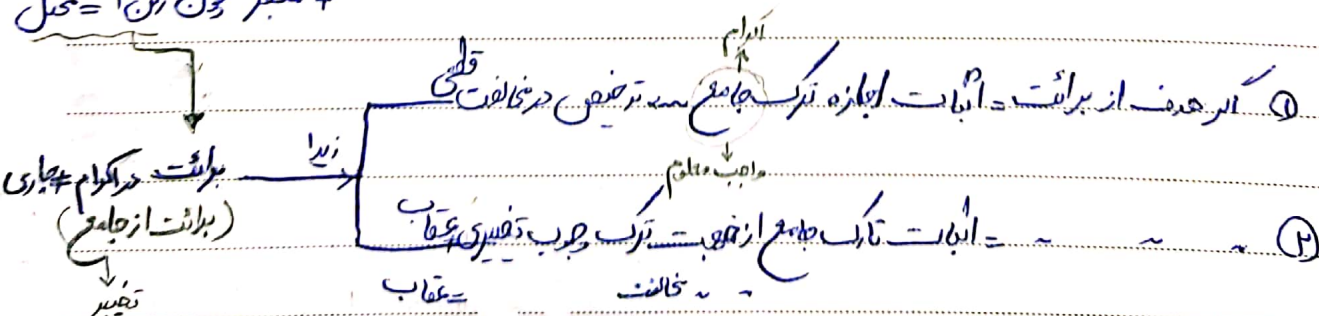

عقوبت رقبہ = عقوبت در عقوبت تعلق می خورد

(در عقوبت یک خصوصه عقوبتی)

= علم اجمالی

منجز چون برکن = مختل

سوغو (یقین به عقاب جوت + مهم)

برائت در احوال بدون معارفین = جاری

(برائت از فرد و تعیین)

سنگ تفریح بہ علم اجمالی ہے قاعدہ منجزیت علم اجمالی (دلفینہ مکلف) ۱۱ حکم عقل باقطع نظر از شرع

۱۲ احاطہ
۱۲ حکم

شرع

اصول شرعیہ متوجہ

فیضانِ رسالہ

اصول شرعی مؤمن

وظیفه مکلف در برابر علم اجمالی از نظر حکم شرعی :

(۱) عالم امکان (ثبوت)

↓
امکان جبریان برائت در همه اطراف علم اجمالی

ق ① مشهور : جبریان برائت در همه اطراف علم اجمالی = محال (استحاله)

دلیل (۱) لازمه جبریان برائت = ترخیص در مخالفت قطعی عقلاً قبیح = محال .

نقد : استدلال
✓ اگر قبیح عقلی مخالفت قطعی = مطلق و منجز
✗ اگر ... = معلق به عدم ترخیص ظاهری شارع ترخیص قبیح ← محال
جواب : قبیح عقلی مخالفت قطعی = مطلق .
نقد : ادعا + روشن .

دلیل (۲) ترخیص در همه اطراف ≠ وجوب واقعی (علم اجمالی) زیرا احکام تکلیفی = تضاد

نقد : استدلال
✓ ترخیص = واقعی
✗ ترخیص = ظاهری (در فرض شک) ترخیص ... اگر شک محلی نه حکام را بدهد
ترخیص نماز طواف در طواف جمع

* ق ② صدر : جبریان برائت در همه اطراف علم اجمالی = ممکن .

(۲) عالم وقوع (انبات)

↓
دلالت دلیل برائت در همه اطراف علم اجمالی

حدیث رفع = مطلق = صلاحیت شمول هر یک از ۲ طرف (تواجد واقعی + علم)
دلیل برائت

ق ① مشهور : شمول حدیث رفع بزه هر ۲ طرف = محال زیرا ترخیص مخالفت قطعی

حدیث رفع به خصوص ۱ طرف = ترخیص بلا مرجع

درست مخالفت قطعی
وجود برائت قطعی

درست مخالفت قطعی
عدم وجود برائت قطعی

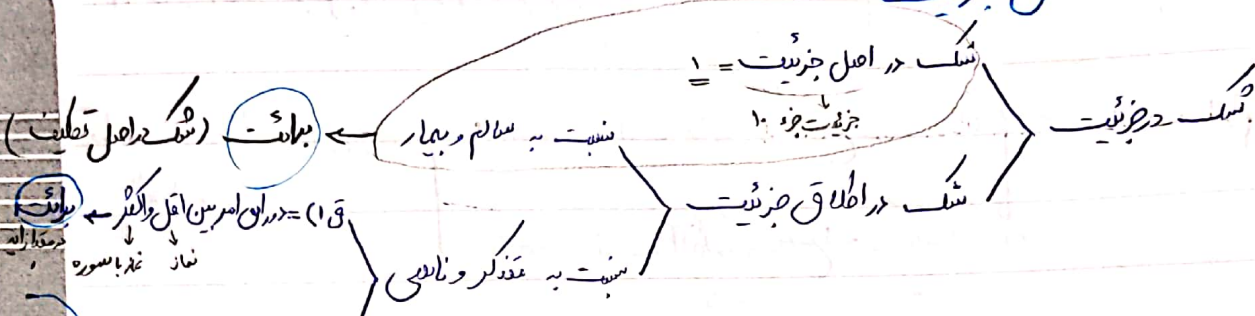
حق الطایفه
قیح عقاب

جامع = منجز
به علم عقل

شکل اول

۱۲ اطلاق ← تعارض ← سابقاً
+ برائت در هیچ طرف

۱۲ شک در اطلاق جزئیت

نسبت به عقیدت و ناسی
 ق ۱۱ = دوران امر بین اقل و اکثر
 نماز غدا بسوره
 * ق ۱۲ = شیخ اعظم
 زیرا در دوران امر > اقل
 امر / متعلق امر
 مرد بین اول
 اولی در اینجا متعلق امر = مرد بین اقل و اکثر
 = اکثر (بزرگتر)
 زیرا ناسی + انا ه بطل خود
 مورد خطاب شایع در امر با اقل

احتمالاً نماز بجزئی ناسی = معصوم امر -

شک در سقوط = اشتغال
 = برائت

مطلوب شرعی ← واجب و معصوم
 امر به واجب صحه دار ← امر به واجب + تقید به شرط
 شک در شرطیت = دوران امر بین اقل و اکثر ≠ متعلق
 ≠ علم اجمالی صحه منجزه غاز نماز مسجد

زیرا شک در شرطیت = شک در تقید امر
 اگر شرط ← متعلق امر
 درجب متعلق رقبه به شرط دعا
 متعلق امر
 = برائت
 اگر شرط ← مريض متعلق متعلق امر) زیرا ~ ~ ~
 زیرا مريض و آینه به مريض برود بوقت احوال
 درجب متعلق رقبه درون
 مخرج
 واجب = ممکن
 = برائت

اشکال: تقید رقبه به ایمان ← متعلق امر
 اولی «حق رقبه» ~ ~ ~ = صحت اختیار مطلق
 = صحت امر
 واجب = ممکن
 = برائت

قطر از رسول

شک در شرطیت
 = برائت

ق ۱۲ = برائت

وہجرت تعلق عنوان

۴) دوران اہرین تقسیم و تخصیص عدلی
وجوب
ادراک
اہل کتاب
وجوب
تشریح
عقدت رقیہ

برائت در اہدأ = جاری =>
بالمعاوض
۱) هدف: اثبات اجازہ ترک جامع سبب اجازہ مخالفت قطعی
برائت در الہام = جاری
جامع (تخصیص)
۲) هدف: اثبات عدم عقاب ترک جامع از جهت ترک وجوب
(ہرگز عقاب نہ نہ نہ مخالفت) ← لغو (عقاب، حجت + ہم)